

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering

2 oktober 2025

Datum

15 juli 2025

Zaaknummer

018477210

Portefeuillehouder

W. Foppen

Aan de leden van de raad,

Voorgesteld besluit

1. De visie op spelen, zoals beschreven in het beleidsplan “Samen naar buiten – Spelen, sporten en ontmoeten in de openbare ruimte 2025–2035” vast te stellen.
2. Voor het ambitieniveau te kiezen voor scenario 3 - ‘Areaal optimaliseren’ zoals is verwoord in het beleidsplan’
3. De budgettaire gevolgen in het eerst volgende planning en controlproduct te verwerken.

Inleiding

Tot op heden is nog geen apart beleid opgesteld voor spelen en bewegen in de openbare ruimte. Met het alsmaar groeiende areaal, verschillende initiatieven vanuit verenigingen en een sterk gedateerd areaal, is hier grote behoefte aan. Urk kent op dit moment 84 speel- en sportplekken in de openbare ruimte.

Het vast te stellen beleidsplan is de eerste integrale visie voor de speel- en beweegruimte. Het is opgesteld om te waarborgen dat er voldoende, toegankelijke, inclusieve en aantrekkelijke speel-, sport- en ontmoetingsplekken beschikbaar zijn voor jong en oud. Het beleid zorgt ervoor dat deze speelplekken geografisch en demografisch beter worden verdeeld binnen de gemeente. Het nieuwe beleidsplan biedt de gewenste duidelijke kaders en afspraken ten behoeve van inrichting, onderhoud, vervanging, participatie en samenwerking met lokale partners.

Bij het opstellen van het beleidsplan zijn actief diverse stakeholder geraadpleegd en bevat daarom onder meer:

- i. Wensen vanuit de raad (o.a. moties, informatieve sessies)
- ii. Input vanuit inwoners, buurtverenigingen, scholen en jongeren
- iii. De ambitie om een aantrekkelijke, inclusieve en toekomstbestendige leefomgeving te realiseren (CUP 2022-2026 en Programma DURF)

Beoogd resultaat / effect

Een vastgesteld beleidsplan “Spelen en Bewegen in de Buitenruimte 2025-2035” met daarin heldere kaders voor inrichting, beheer, vervanging en samenwerking, die ruimte biedt voor ambities. Daarnaast is het doel om het bijbehorend budget te verhogen om het beleid tot uitvoering te brengen.

Argumenten

1.1 *Een visie die aansluit op de maatschappelijke en ruimtelijke context van Urk*

Het beleidsplan sluit aan op de demografische ontwikkelingen, ruimtelijke groei en wensen vanuit bestuur en samenleving (bijv. gezondheid, ontmoeting, inclusiviteit).

1.2 *Het plan versterkt samenwerking met maatschappelijke partners*

Door het betrekken van scholen, buurtverenigingen en inwoners ontstaat meer draagvlak en samenhang in het gebruik en onderhoud van speelvoorzieningen.

1.3 *Het biedt duidelijkheid over kaders, richtlijnen en verantwoordelijkheden*

In het plan wordt duidelijk op welke locatie, voor wie en onder welke voorwaarden speel- en beweegruimte wordt ingericht, onderhouden of afgestoten.

1.4 *Het plan stelt prioriteiten en biedt houvast voor de uitvoering*

Analyse, participatie en normstelling geeft richting aan benodigde investeringen en ruimtelijke inzet. Ook is duidelijk welke plekken prioriteit hebben. De uitwerking vindt plaats in het uitvoeringsplan.

2.1 *Duurzaam en toekomstbestendig scenario*

Het beleid is geformuleerd op basis van de input van de raad, de diverse andere stakeholders, (demografische) onderzoeken en de technische staat van het huidige areaal. Scenario 3 is hierbij de meest passende, duurzame en toekomstbestendige keuze, die tevens aan nieuwe inzichten en wet- en regelgeving voldoet.

2.2 *Omvormen*

Door te kiezen voor scenario 3 is het mogelijk speelplekken te verbeteren en te vergroenen en zorgt dit voor een attractief en uitdagend speellandschap. Dit draagt bij aan de verbetering van de leefomgeving (beleving, gezondheid, klimaat) en sluit aan bij de insteek van de raad om de burgerinitiatieven inclusief financiering te integreren in de plannen.

2.3 *Scenario 1 tov scenario 3 (afbreuk en versobering areaal)*

Wanneer niet gekozen wordt voor scenario 3, maar in plaats daarvan scenario 1 Budget taakstellend doet dit afbreuk op het areaal. Zowel het aantal speelplekken als het aantal speeltoestellen per speelplek zal de komende vijftien dan sterk afnemen.

2.4 *Scenario 2 tov scenario 3 (instandhouding areaal)*

Wanneer niet gekozen wordt voor scenario 3, maar in plaats daarvan scenario 2 Instandhouding wordt het huidige speellandschap behouden zonder de optimalisatie van speelplekken uit scenario 3. De kosten bij totale instandhouding lopen de komende jaren op, dat gezien de begrotingsopgave budget niet toereikend en voorhanden is. Daarnaast is het in principe niet nodig om alle speelplekken in stand te houden wanneer geoptimaliseerd kan worden.

2.5 *Vervangen verouderde speeltoestellen stranden*

Dit past binnen scenario 3 en krijgt prioriteit in het op te stellen uitvoeringsprogramma.

3.1 *Dekking ophoging budget*

Het participatiebudget is in de voorliggende jaren veelal ingezet bij participatieprojecten betreffende spelen. Hierdoor willen we een gedeelte van dit budget nu structureel toewijzen aan het budget voor spelen.

Verder leert onze ervaring en geeft ons vertrouwen, dat er jaarlijks meerdere incidentele middelen vrijkomen (subsidies, programma DURF etc.) die het restende tekort op het budget kunnen invullen. Dit ook overeenkomstig het door de gemeenteraad gesteld kader.

Kantttekeningen

1.1 Zonder visie onvoldoende afgestemde speelvoorzieningen

Zonder het vaststellen van het beleid zijn er geen duidelijke kaders waardoor een eentonig beeld en willekeur in geografische spreiding ontstaan er speelplekken die niet voldoende tegemoetkomt aan de doelgroepen.

1.2 Samenwerking met partners

Door het ontbreken van vastgesteld beleid zijn er geen duidelijke richtlijnen waarmee het gesprek aan kan worden gegaan met onze verschillende partners, zoals bijvoorbeeld buurtverenigingen en schoolverenigingen, maar ook de interne partners zoals bijvoorbeeld 'Gebiedsontwikkeling'.

2.1 Wijzigingen in speelareaal

Niet alle speelveldjes worden één op één vervangen, waardoor gevoelsmatige weerstand kan ontstaan.

2.2 Toekomstbestendigheid

Door het niet kiezen voor scenario 3 worden kansen gemist om aan verschillende opgaven van eigen ambities en bijvoorbeeld de Duurzame Ontwikkelingsdoelen bij te dragen (SDG, sustainable development goals) zoals de leefbaarheid en klimaatadaptatie te vergroten. Veel speelplekken worden dan niet omgevormd en blijven stenig met weinig groen.

Juridisch kader

De gemeente is verantwoordelijk voor de veiligheid van speelvoorzieningen in de openbare ruimte (Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen WAS). Daarnaast vallen inrichting en onderhoud onder de reguliere APV- en omgevingsregelgeving en moet de gemeente zich houden aan het VN-Verdrag Handicap met betrekking tot inclusie.

Vervolg

Direct na vaststelling van het beleid en de keuze voor het scenario wordt het meerjarig uitvoeringsplan opgesteld welke jaarlijks wordt geactualiseerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de afgesproken prioriteiten.

Kosten, baten, dekking

De uitvoering van scenario 3 vraagt om gemiddeld €123.000 per jaar aan vervangingsbudget.

Binnen het huidige budget voor spelen (kostenplaats 1580700) is er een vervangingsbudget van €74.000. Daarvan is er een bedrag van €18.000 aan lopende afschrijvingen. Voor toekomstige vervanging is daarom nog €56.000 beschikbaar.

Vanuit het budget burgerparticipatie (kostenplaats 1560604) wordt regelmatig budget gebruikt om speeltoestellen samen met bewoners te verbeteren of op te knappen, waarbij bewoners zelf een deel moeten financieren. Een bedrag van €25.000 wordt daarom van het participatiebudget naar het budget spelen overgeheveld, waarbij dezelfde regels van participatie blijven gelden. Binnen het participatiebudget blijft daarmee voldoende beschikbaar voor overige participatie-initiatieven.

Structureel is er dus een dekking voor € 99.000,-. Daarmee blijft er een bedrag over van (€123.000 - €74.000 - €25.000 =) €24.000 waarvoor aanvullende dekking moet worden gezocht. Ervaring uit voorgaande jaren leert ons dat er altijd een vorm van (externe) cofinanciering is geweest en het is de wens vanuit de raad om hier ruimte voor te bieden. Wij verwachten dat het bedrag van € 24.000 kan worden verkregen uit cofinanciering. Deze zullen wij opnemen als extra bijdrage bin het eerstvolgende P&C product. Mocht in de praktijk blijken dat dit toch niet toereikend is, wordt dit onderdeel van het te herziene IBOR in 2027.

Bijlage

- A. Beleidsplan voor spelen, sporten en bewegen in de openbare buitenruimte 2025-2035 “Samen naar buiten – Gemeente Urk 2025–2035”
- B. Scenario's

Burgemeester en Wethouders van Urk,

B. Jaspers Faijer, burgemeester

C.J.M. Swart, gemeentesecretaris

Raadsbesluit

Zaaknummer

018477210

De raad van de gemeente Urk,

op voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk d.d. 15 juli 2025

gezien het advies van commissie Wonen, Werken & Veiligheid d.d. 10 september 2025

besluit:

1. De visie op spelen, zoals beschreven in het beleidsplan “Samen naar buiten – Spelen, sporten en ontmoeten in de openbare ruimte 2025–2035” vast te stellen.
2. Voor het ambitieniveau te kiezen voor scenario 3 - ‘Areaal optimaliseren’ zoals is verwoord in het beleidsplan’
3. In te stemmen met het voorstel om hiervoor €25.000,- te dekken vanuit het budget burgerparticipatie (kostenplaats 1560604), € 74.000,- te dekken vanuit het budget voor spelen (kostenplaats 1580700) en het resterende deel t.w.v. €24.000,- te dekken vanuit incidenteel beschikbaar zijnde middelen (externe cofinanciering).

Urk, 2 oktober 2025,

De raad van de gemeente Urk,

de griffier,

de voorzitter,